

Yhteiskunta- Ja Valtiokäsitteestä

Ken hyvänsä, joka on lukenut eri henkilöiden yhteiskunnallisista kysymyksistä kirjoittamia teoksia, myöntäneet että niissä kaikissa annetaan — varsinkin porvarillisissa — sellainen selostus että valtio on tärkein yhteiskunnallinen elin. Tällä luonnollisesti tahdotaan opettaa lukija myöskin "ymmärtämään" että valtio on laitos, joka tulee säilymään iäisesti. Usein olemme kuulleet työläistenkin keskuudessa puhuttavan tuotannollisesta ja yhteiskunnallisesta kehityksestä, ikään kuin siinä äänilajissa että ne ovat kaksi ehdottomasti toisistaan erillään olevaa kehityssuuntaa. Meidän kirjallisuudessamme sitäpaitsi puhutaan yleensä yhteiskunnista nykyajassa. Joten niistä saa sellaisen käsityksen kuin yhteiskuntia olisi useampia kuin yksi.

Myönnämme yhteiskuntia joskus olleekin useita, ehkä hyvinkin paljon, mutta nyt niitä ei suinkaan ole muuta kuin yksi. Silloin kuin ihmiset elivät heimoyhteiskunnissa, oli yhteiskuntien lukumäärä luonnollisesti monilukuinen. Mutta sikäli kuin heimoyhteiskunnat sulautuivat yhteen toistensa kanssa, niin sikäli myöskin väheni yhteiskuntien lukumäärä ja nyt, jolloin ne ovat kokonaan kadonneet näyttämöltä, ei ole muuta kuin yksi yhteiskunta, jos tiedämme yhteiskuntanimityksen todellisen merkityksen tai käsitämme minkälainen yhteiskunta on rakenteeltaan.

Yhteiskunnan määritelmiä on verrattain paljon, johtuen siitä että puhujat tai kirjoittajat eivät ole teitäneet mikä yhteiskunta on. Lainaamme tähän vain muutamia saatavissa olevista. Ne ovat valikoituja ja mielestämme viittaavat koko pätevästi siihen mikä yhteiskunta todellisuudessa on.

"Yhteiskunnalla tarkoitetaan jonkun kansan tai väestöryhmän järjestäytymistä yhteen taloudellisia toimintoja varten. Tällöin käsitetään yhteiskunta valtiojärjestön vastakohtaksi, sillä taloudellinen yhteis-

kunta ei, kuten valtio, pyri esiintymään torjuvana tai valloittavana kokonaisuutena muihin yhteiskuntiin eikä myöskään tullirajoin sulkemaan niiltä omaa aluettaan, vaan antautuu kauppa- ja liikennesuhteisiin niiden kanssa ja osoittaa taipumusta yhdistämään eri kansat vuorosuhteisiin toistensa kanssa."

"Marxilainen sosialismi puhuu (sanotaan) tuotantovälineiden ottamisesta yhteiskunnan eikä valtion haltuun, koska edellisellä helpommin herätetään se, jonnekunn verran utopistinen käsitys, että tulevaisuuden ihanne-yhteiskunnassa taloudelliset yhteisharrastukset voivat kokonaan syrjäyttää valtateinoihin nojautuvan valtiojärjestyksen, jolle 'luokkataistelu' on ominaista."

Porvarillinen koulukunta sitävastoin väittää että: "Valtio on eräs yhteiskuntamuoto." Tuon viimeksi mainitun selostuksen — jos sitä sellaisena voidaan pitää — mukaan yhteiskuntia olisi siis niin paljon kuin meillä on siinä mainittuja eräitä yhteiskuntamuotoja edustavia valtioita.

Spencer y.m. ovat antaneet siitä seuraavanlaisia lausuntoja: "Yhteiskunta on, samoin kuin yksityinen kasvi tai eläin, elimistö (organismi), jonka eri osat suorittavat työnjaon periaatteen mukaan eri tehtäviä, mutta liittyvät toisiinsa elimelliseksi yhteydeksi."

Kaikkein selvimpänä kuitenkin pidämme muistomme jäänyttä marxilaista määritelmää, joka on seuraava: Yhteiskunta on ryhmä ihmisiä, joilla on tuotannollista

Pitäen kiinni tuosta viimeisestä määritelmästä, tulemme johtopäätökseen että yhteiskuntaan sisältyy koko tunnettu maailma, sillä kaikilla tässä maailmassa olevilla ihmisillä on tuotannollista ja jaollista yhteyttä toistensa kanssa. Sen mukaan on vain yksi koko maailmaa käsittävä yhteiskunta, jonka muodostavat kaikki maail-

massa olevat ihmiset. Ihmiset, joiden tehtävä — tai paremmin — joiden menestymisen ja säilymisen ehtona tässä yhteiskunnassa on työskennellä käsikädessä "toistensa auttamiseksi", sillä se takaa heille menestyksen. Oikeastaan ihmisten väliset yhteiskunnalliset — se on, tuotannolliset ja jaolliset — suhteet ovat muodostuneet sellaisiksi, että jokainen yksilö on sidottu niihin toimeentulonsa kautta. Hänen elämänsä on niistä riippuvainen. Hän on niiden kahlehtima, tietoisesti tai tietämättään.

Krapotkin, venäläinen anarkisti, luotti täydellisesti keskinäiseen apuun ja oletti sen olevan voimakkaimman ihmisten välisen siteen. Hän sanoi: "Se solidariteetin tunne, joka on juurtunut ihmisiin niin syvään, koska se on koko edellisten kehityskausien aikana kasvanut ja elänyt hänessä, näyttäytyy siis voimakkaammalta kuin oppi 'kaikkien sota kaikkia vastaan' — ja voimakkaammalta kuin valtio." Hän sanoo ihmisten yhä yrittävän toteuttaa syväällä lepäävää pyrkimystään antaa voimansa tai kykynsä jollekin, joka hänen ajatuksensa mukaan tarkoittaa yleistä parasta.

Hän ruoskii ankarasti sitä käsitystä, että valtio on "korkeampi muoto" keskinäisen avun järjestämisessä kuin yhteiskunta. Krapotkin selittää, verrattain pätevästi tosiasioihin viitaten, ihmisten löytäneen turvansa ja tien kehitykseen keskinäisen avunannon kautta. Muidenkin eläinten tiedämme siihen turvautuvan ja käyttävän sitä taistelussaan turvatakseen kaltaistensa yksilöitä ja säilyttääkseen lajinsa.

Hänen väitteitään tuskin on voitu ja tuskin voidaankaan täydellisesti kumota, vaan huomautettava kuitenkin on että ihminen on työvälineiden kehityksen kautta saavuttanut hetkellisen ja näennäisen riippumattomuuden, jonka hän on jälleen kyläkin menettänyt ja se ylimenokausi on voinut turmella hänen yhteisapuvaistonsa. Tämä pitää käsittääksemme paikkansa ainakin silloin kun tulee kysymykseen suuren ihmiskunnan enemmistön hyvinvointi ja vussin luokan edut.

Onhan meillä nykyään sellainen laitos — valtio — jonka pääasiallisin tehtävä on valvoa vain kapitalistiluokan etuja, välit-

tämättä mitään yhteiskunnassa olevien ihmisten tarpeiden tyydyttämisestä, paitsi siinä tapauksessa annetaan almuja kun puutteellisuus uhkaa nostattaa kansan suuren enemmistön valtiota ja koko yksityisomistusoikeudelle perustuvaa järjestelmää tuhoavaan toimintaan.

Tämän todistamiseksi tarvitsee vain viitata eri valtioiden laatimiin ja voimaan saattamiin tullisäädöksiin, joiden kautta on ehkäisty tavarain kuljetus yhdestä yhteiskunnan osasta toiseen. Se on, ei ainoastaan yhteiskuntavastainen, vaan koko ihmiskunnan hyvinvointia häiritsevä teko. Näinollen ei valtiota voida pitää yhteiskunnallisena elimenä, vaan luokkapyyteitä palvelevana häiritsevänä laitoksena. Sitä ei voida ajatellakaan sovittaa käytäntöön yhteiskunnallisen vallankumouksen jälkeeseen.

Valtio on kykenemätöin yhteiskunnallisten asiain hoitoon. Sillä ei ole siihen kykyä, taitoa eikä kuntoa, se on tullut yhäti uusiutuvasti todetuksi valtion olemassaolon aikana. Se merkitsee harvainvaltaa ja väkivallan käyttöä suuren enemmistön yli. Se on laitos, jonka perusominaisuudet ovat: Tietämätöin kykenemättömyys ja raakamainen petturuus yhteiskunnassa olevain ihmisten etujen turvaamiseen nähden. Sen valta turmelee jaloimmatkin luonteet aivan samoin kuin viini sekoittaa parhaimmatkin aivot.

Tuosta kaikesta huolimatta on meillä kuitenkin monenlaisia "vallankumouksellisuudellaan" kerskuvia ryhmiä ja puolueita, joiden edustajat selittävät valtion olevan tarpeellisen vielä vallankumouksen jälkeenkkin. Sellainen selitys on virheellinen, epäjohdonmukainen ja harhaanjohtava. Valtio ei ole, kuten osoitettu, yhteiskunnallinen elin. Ja niinollen ei kenelläkään, joka todella työskentelee yhteiskunnallisen vallankumouksen edistäjänä, voi olla mielessäkään sen säilyttäminen silloin kun on kysymyksessä yhteiskunnan vapauttaminen valtion pakkopaidasta.

Se, onko valtio joskus ollut tarpeellinen tai ei, kysymys ei liikuta meitä. Haluamme kuitenkin tämän yhteydessä alleviivata seuraavan: **Yhteiskunta tai sanokaamme**

yhteiskuntia on ollut jo kauan ennen kuin valtio on syntynytkään. Ja havaitsemme sen olevan vahingollisen laitoksen. Ihmisten väliset yhteiskunnalliset suhteet eivät voi sitä enää kauan sietää ja siksi sen täytyy hävitä näyttämöltä samanaikaisesti yksityisomistusoikeuden ja palkkajärjestelmän kanssa. Kun siten on tapahtunut, niin silloin on yhteiskunta ja siinä olevat ihmiset vapautuneet pahimmasta painajaisesta mitä ihmiskunnan historia tuntee.

Yhteiskunnallisten asiain — tuotannollisten ja jaollisten — huolto on jätettävä niille, jotka suorittavat yhteiskunnalle ominaisia tehtäviä. Mutta ennen kuin itse tekijätkään voivat niistä huolehtia, täytyy heidän olla järjestyneitä toimintaansa vastaavalla tavalla. Sitä vastaava järjestä on jo olemassa. Se on INDUSTRIAL WORKERS OF THE WORLD.

Orjain Laulu

Kirj. B-FLAT

Minulla on alinomainen kiire leivän perään, joka ikään kuin pakenee edestäni. Elämäni on ainaista kamppailua olemassaolosta, kehdestä hautaan . . .

Työn lempeä luoja on kullan kiroomana ärsytetty peloittavaksi hirviöksi, tyranniksi, tahtoen tuhota tekijänsä . . .

Yksitoikkoinen suurkaupungin surina, mieletön maailman melu masentaa mieleni, hetkisen hengähtäessäni. Ajatukseni ovat kahlehditut tylsistyttävään työhöni, johon leipäsota sormeni sitoo . . .

Mielikuvitukseni karkaa kauas etelään, aurinkoisille aalloille, kunnes kuleutuu haaveilevaan hiekkarantaan, jossa ei tehtaan surmaava savu pilaa pilvien pyhyttä, eikä horjuta avaruuden- ja maan välistä hurmaavaa harmoniaa . . .

Siellä saisi katseeni kantautua kauas, kohtaamatta kurjuuskuvia, aatokse- ni vapaana vierehtiä, sydän raukka rauhottuisi . . . Tuuli toisi viestejä vapaudesta, jota ei löydy siellä missä rahan ritarit riehuvat . . . Siellä syömmeni särkyneet sirpaleet sitoisin sopusoinnuksi, tovereille tervehdykseksi, rakkaimmille- ni ratoksi. Kaiho kalvava katoaisi, unelmani uskoksi muuttuisi . . .

Tehtaan pilli piiskurin tavoin pakottaa ajatukseni palaamaan orjuuteen. Ne kapinoivat kuten häkkiin hädetty lintu, tai lempeä tyynipintainen lampi, joka on korpeen, rämesoiden keskelle kytketty, kaihoten vuolaana virtana vierimään kauas, kohti vapautta . . .

Kuten häkkilinnun viserrys, kohoo orjan laulu korkeuteen suruisina, selittämättöminä säveleinä, ilman sopivia sanoja . . .

Ei henkeni hehku silti sammu, eikä mielikuvitukseni kuole, sillä Totuus elää, sotii yhä valhetta vastaan, vaikka väliin kerjäläisenä kulki, ryysyisenä raahustaen, sortajainsa solvaamana, vale-vapahtajain vainoomana, yhä johtaen työn orjia kohti varmaa vapautta, jolloin orvon itkun voittaa ilolaulu ja orjan sävel selvinä sanoina sointuu . . .